

ମରୁଡ଼ିର ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଂଚନ ଯୋଜନା (PMKSY)

Posted On: 14 OCT 2017 8:59PM by PIB Bhubaneswar

ସରକାର ପାଂଚ ବର୍ଷର ମଧ୍ୟରେ 50,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳ, ଜଳ ସଂପଦ, ବିତରଣ ନେଟୱାର୍କ ଏବଂ କୃଷି ସ୍ତରରେ ବିନିଯୋଗର ସମାଧାନ ବିକଶିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧି କରାଇବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛନ୍ତି ।

କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଧାମୋହନ ସିଂହ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସରକାର ମରୁଡ଼ିର ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ PMKSY ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ତିନୋଟି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ମୋଡ଼ରେ ଲାଗୁ କରିଛନ୍ତି । ଆଉ ଜଳ ସଂସାଧନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏହି ପରିଯୋଜନାର ନେତୃତ୍ୱ ନେଉଛି । PMKSYର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନା କେବଳ ଜଳ ଉପସ୍ଥିତି କରିବା ବରଂ ଅଣୁ ସ୍ତରରେ ‘ଜଳ ସଂଚୟ’ ଆଉ ‘ଜଳ ସିଂଚନ’ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଣୁ ସ୍ତରରେ ବର୍ଷା ଜଳକୁ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ସୁରକ୍ଷିତ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା । ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞାନ ଭବନରେ ଆୟୋଜିତ ଭାରତ ଜଳ ସମ୍ମିଳନ-2017ର ସମାପନ ଅଧିବେଶନରେ ସେ ଆଜି ଏହା କହିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମାପନ ଅଧିବେଶନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା ‘ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଜଳ ଏବଂ ଶକ୍ତି’ ।

ପରିବହନ ଓ ରାଜମାର୍ଗ, ଜାହାଜ ଚଳାଚଳ ଏବଂ ଜଳ ସଂପଦ, ନଦୀ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଗଙ୍ଗା ସଂରକ୍ଷଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନିତୀନ ଗଡ଼କରୀ, ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ସତ୍ୟପାଲ ସିଂହ, ନଦୀ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଗଙ୍ଗା ସଂରକ୍ଷଣ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅର୍ଜୁନରାମ ମେଘୱାଳ, ସଂସଦୀୟ ବ୍ୟାପାର ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଜଳ ସଂସାଧନ, ନଦୀ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଗଙ୍ଗା ସଂରକ୍ଷଣ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ଅମରଜୀତ ସିଂହ ପ୍ରମୁଖ ଏହି ଅବସରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଭାରତ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱ ଜନସଂଖ୍ୟାର 17% ଆଉ ପଶୁସମ୍ପଦର ସଂଖ୍ୟାର 11.3%ର ଆବାସଭୂମି ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ଜଳ ସଂପଦର ମାତ୍ର 4% ଆମ ଦେଶରେ ଅଛି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିଶାଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ପଦ ପାଇଁ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧି କରାଇବା ଆମ ପାଇଁ ଏକ ଅତ୍ୟୁତପୂର୍ବ ଆହ୍ୱାନ ।

ସେ କହିଲେ ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ଥିବା ମୋଟ 200.8 ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର କୃଷି ଉପଯୋଗୀ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 95.8 ନିୟୁତ ହେକ୍ଟର ଜମି ଜଳସେଚିତ, ଯାହାକି ମୋଟ ଜମିର ମାତ୍ର 48 ପ୍ରତିଶତ । ତେଣୁ 52% ଅଣଜଳସେଚିତ ଜମିକୁ ସେତେ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧି କରାଇ ଆଧୁନିକ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଆପଣେଇବା ହେଉଛି ଏକ ଆହ୍ୱାନ । ଏହା କେବଳ ସଠିକ୍ ଜଳ ପରିଚାଳନା ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ ।

ସେ କହିଲେ କି ମରୁଡ଼ିର ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ PMKSY ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ତିନୋଟି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ମୋଡ଼ରେ ଲାଗୁ କରିଛନ୍ତି । PMKSYର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ନା କେବଳ ଜଳ ଉପସ୍ଥିତି କରିବା ବରଂ ଅଣୁ ସ୍ତରରେ ‘ଜଳ ସଂଚୟ’ ଆଉ ‘ଜଳ ସିଂଚନ’ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଣୁ ସ୍ତରରେ ବର୍ଷା ଜଳକୁ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ସୁରକ୍ଷିତ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ।

ସେ କହିଲେ ଯେ ସରକାର 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ (2015-16 ରୁ 2019-20) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 50,000 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳ, ଜଳ ସଂପଦ, ବିତରଣ ନେଟୱାର୍କ ଏବଂ କୃଷି ସ୍ତରରେ ବିନିଯୋଗର ସମାଧାନ ବିକଶିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧି କରାଇବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରୁଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ଯେ 2015-16 ରେ ମରୁଡ଼ି ମୁକାବିଲା ଓ ଜିଲ୍ଲା ଜଳ ସେଚନ ଯୋଜନା ପାଇଁ 555.5 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅଧୀନରେ ମନରେଗା ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ନିମନ୍ତେ 175 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜଳ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ କରା ଯାଇଥିବା ମରୁଡ଼ି ପ୍ରଭାବିତ 219 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ମରୁଡ଼ି ମୁକାବିଲା ଓ ଅଣୁ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏବଂ 1071 ଟି ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳକ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ନିମନ୍ତେ 259 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବର୍ଷ 2016-17 ରେ ମରୁଡ଼ି ପରିଚାଳନା ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ 520.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 56,226 ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ, 1,13,976 ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚନ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ଏବଂ 675 ଜିଲ୍ଲା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ସେ ସୂଚନା ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟକୁ ‘ପ୍ରତି ବୁନ୍ଦାରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଯୋଜନା’ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । 2011-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣୁ ଜଳ ସେଚନ ପାଇଁ 3699.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଂଚନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 16.14 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଅଣୁ ଜଳ ସେଚନ ଅଧୀନକୁ ଆଣା ଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ 2014-17 ମଧ୍ୟରେ 4509 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ମୋଟ 18.38 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଅଣୁ ଜଳ ସେଚନ ଅଧୀନକୁ ଆଣା ଯାଇପାରିଛି, ଯାହାକି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ ।

ସେ କହିଲେ ଯେ ବର୍ଷ 2016-17 ରେ PMKSY ଅଧୀନରେ ‘ପ୍ରତି ବୁନ୍ଦାରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଯୋଜନା’ରେ 1991.17 କୋଟି ଆବଂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା 2015-16 ବର୍ଷରେ ଆବଂଚିତ 1556.73 କୋଟି ଠାରୁ 28% ଅଧିକ । ବର୍ଷ 2015-16 ରେ 5.7 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଅଂଚଳ ଅଣୁ ଜଳସେଚନ ଅଧୀନକୁ ଆଣା ଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ କି ବର୍ଷ 2016-17 ରେ 8.39 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଅଂଚଳ ଅଣୁ ଜଳସେଚନ ଅଧୀନକୁ ଆଣା ଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ । ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ 3400 କୋଟି ଟଙ୍କା ‘ପ୍ରତି ବୁନ୍ଦାରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଯୋଜନା’ରେ 2017-18 ବର୍ଷରେ ଆବଂଚିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା 1601.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । 2017-18 ବର୍ଷରେ 12 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଅଂଚଳ ଅଣୁ ଜଳସେଚନ ଅଧୀନକୁ ଆଣିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।

PMKSY ଯୋଜନାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ମୋଡ଼ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି କମିଶ୍ନ ଏରିଆ ବିକାଶ ସହାୟତାରେ 99 ଟି ପ୍ରମୁଖ ମାଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ କରି 76.03 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ଡିସେମ୍ବର 2019 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଜଳସେଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଯାଇଛି ।

***

(Release ID: 1506419) Visitor Counter : 4

